

Olleke

Lesmap 2e en 3e kleuterklas

Bolleke

Regie:

Spel en scenario:

Muziek:

Poppen:

Decor & attributen:

Techniek:

Projecties:

Neville Tranter

Joost Van den Branden

Geert Noppe

Patrick Maillard

Pat Riské

Steven Bosmans

Evelien Hoedekie

Beste leerkracht,

In deze lesmap vindt u heel wat materiaal rond Theater Tieret en de voorstelling "Olleke Bolleke".

Goed om weten vooraf...

Op zich is het niet nodig om deze voorstelling op voorhand te bespreken in klasverband. We houden ervan ons publiek (aangenaam) te verrassen. Wel is het mogelijk en vooral zinvol met jongere leerlingen de thematiek en het concept even toe te lichten. Ook het inleidend tekstje (zie p. 5) mag/kan gerust meegegeven worden op voorhand.

Theater Tieret brengt figurentheater in een mix van live-acteurs, muzikanten en poppen; voor vele leerlingen is dit misschien een nieuw gegeven. Hen er even op voorhand over vertellen, maakt het ongetwijfeld makkelijker ...

Voor leerlingen die nog niet vaak naar theater gingen, is het ongetwijfeld nuttig nog even de vaste 'theatercodes' te overlopen.

Het is vast niet de eerste keer dat de kinderen naar een voorstelling gaan kijken. Ze weten misschien al deels wat van hen verwacht wordt voor, tijdens en na de voorstelling. Toch blijkt vaak dat wanneer ze tussen een grote groep kinderen in het publiek zitten, ze even vergeten zijn hoe dat weer was.

Daarom willen we jullie vragen vooraf met hen goede afspraken te maken. Afspraken werken het best wanneer ze uit de kinderen zelf komen. Wanneer ze ze zelf hebben kunnen aanbrengen. Via een vraaggesprekje komen jullie samen vast tot een klein lijstje. Stel ze samen met hen visueel voor. Laat hen tekenen op grote kaarten die je kan meenemen naar het theater of in de toekomst weer kan bovenhalen. Bedenk eenvoudige tekeningen, picto's die als geheugensteuntje kunnen dienen.

B.v. teken 2 handjes als symbool van een beleefd applaus

B.v. teken een kindje in een zetel als symbool voor blijven zitten

Enkele afspraken die wij belangrijk vinden:

1. Je blijft tijdens de voorstelling op je zetel zitten.
2. Tijdens de voorstelling praat je niet.
3. Je stoort je buur in de schouwburg niet.
4. Je klapt niet telkens mee wanneer je muziek hoort. Dat stoort de anderen en zo hoor je de tekst misschien niet.
5. Wanneer de zaallichten uitgaan en het is even donker bij de aanvang van de voorstelling maken we geen 'spookgeluiden' (boe-geroep en zo).
6. Na de voorstelling geef je een applaus door in je handen te klappen.

Theater Tieret brengt poëtisch theater, met vaak 'gelaagde' teksten, d.w.z. dat jongere leerlingen tekstueel misschien niet alles vatten, maar door de context zijn ze ongetwijfeld toch in staat het verhaal steeds te volgen. Jonge kinderen halen, zo ondervonden we, immers vaak veel meer uit het visuele aspect van een voorstelling dan volwassenen.

Hopelijk beleven jullie, samen met de leerlingen, veel plezier aan de voorstelling én de verschillende activiteiten en laten ze jullie nog lang van "Olleke Bolleke" nagenieten.

Het verhaal

Olleke Bolleke rebusolleke Olleke Bolleke knol! Maar Olleke wilniemeer, kanniemeer, mama, want heel zijn hoofd zit vol! Al wie zijn handen of tanden laat zien, die krijgt een neep of tien! Maar Olleke wilniemeer, kanniemeer, papa, of ziet ge dat niet misschien?

Olle heeft 1 mama en 1 papa, 2 huizen, 2 goudvissen, en 1 dikke vriend. Hij heeft veel speelgoed in het mamahuis, maar dat mag hij niet meenemen naar het papahuis. In het papahuis heeft hij ook leuke spullen, maar die mogen niet mee naar het mamahuis...

Olleke Bolleke is een beeldende, poëtische maar ook bijwijlen hilarische voorstelling over scheiding, kleine pijntjes en groot verdriet.

Theater Tieret – WASDA?

Theater Tieret werd in 2002 opgericht, maar groeide in korte tijd uit tot één van de revelaties in het Vlaamse figurentheaterlandschap. De voorbije seizoenen slaagden we er in met de producties zoals 'Sprook', 'Land in zich', 'Eefje Donkerblauw', 'Hybris', 'Kronkel', 'Poezewoezewoef', 'Dwarf', 'Labyrint', 'Rimpelwals' en 'Roepie Ropie' eer dan 1500 keer door de Vlaamse cultuurcentra geprogrammeerd te worden. Ook in de Nederlandse theaterhuizen krijgen we stilaan voet aan de grond en op het Duitse theaterfestival Penguins Days, hebben we recent de eerste prijs van de vakjury gekregen voor onze voorstelling 'Sonderlich und Söhne'.

Theater Tieret staat voor vormelijk én inhoudelijk suggestief, krachtig theater met een humoristische, speelse toets. Toch kiezen we vaak voor niet zo voor de hand liggende onderwerpen of conceptuele keuzes die we aantrekkelijk en toegankelijk trachten te vertalen naar ons doelpubliek.

Hierbij willen we een zo breed mogelijk publiek proberen boeien en prikkelen, zonder ons te bedienen van algemeenheden of open deuren. We hoeden ons voor populistische, voorgekauwde toegevingen, waarbij kinderen/jongeren als doelpubliek al te vaak worden onderschat, gepamperd en betutteld. Kortom: we kiezen voor theater dat moet beklijven, soms mag jeuken en vooral even mag blijven nazinderen.

Tieret heeft van bij de oprichting resoluut gekozen voor figurentheater in een mengvorm van acteurs, poppen/figuren/objecten en vaak live muziek. Deze mengvorm levert een boeiend spanningsveld op, waarbij de verschillende actoren elk door hun eigenheid een meerwaarde geven aan het conceptueel eindpunt. Tieret experimenteert vooral graag met de eigenheid van poppen; we tasten nog voortdurend de grenzen af van wat al dan niet kan ontstaan aan chemie tussen mens en stof of latex, tussen acteur en pop. Nog steeds verbazen we onszelf én ons publiek over de kracht van een figuur, de kracht van de 'ver-beelding'.

Wat je ziet als je de ogen sluit, bestaat echt... een ogenblik lang.

Nabespreking 'Olleke Bolleke'

Hieronder kan je enkele vragen vinden die je kunnen helpen bij de nabespreking van de voorstelling:

1. Wat vond je grappig? Waar werd je triestig van? Waar werd je boos van?
2. Wat kan je allemaal in de filmpjes zien? Wie zijn die wolken?
3. Het bedje van Olle wordt op een gegeven moment in twee verdeeld. Wat gebeurt er dan juist?
4. Waarom is Olle zo kwaad?
5. Aan het einde van het verhaal zeggen mama en papa iets heel belangrijk tegen Olle. Weet je nog wat dat is?
6. Laat kinderen hun eigen ervaringen vertellen: hebben zij ouders die gescheiden zijn? Hoe voelen ze zich daarbij? Is het hetzelfde als bij Olle?
7. Wat zegt de dikke vriend van Olle altijd? Waarom denk je dat hij maar één woord kan zeggen? En leeft hij wel echt, volgens jou?

Aan de slag in de klas

1. Mijn droomhuis

Maak een tekening over jouw ideale droomhuis. Wat staat er allemaal in? Wie woont er allemaal bij jou? Vertel achteraf aan je juf of meester en je vriendjes uit de klas wat je allemaal getekend hebt!

2. Een eigen poppenspel!

Bedenk met de kleuters een eigen verhaal! Laat ze brainstormen over een verhaal, kies samen met hen de poppen en/of knuffels die voor het verhaal gaat gebruiken, teken eventueel de verhaallijn uit, enz. Wat ook leuk is om een met kleuters een verhaal te bedenken, zijn verteldobbelstenen. Op deze dobbelstenen staan plaatjes die de kleuters ideeën kunnen geven voor het verhaal dat ze maken.

3. Mijn dikste vriend

Wie is jouw dikste vriend? Vertel erover in de klas, breng foto's mee (of knuffels) en geef ze een plaatsje in de klas. Versier het hoekje samen met de kleuters en vertel over vriendschap en wat dat juist betekent voor de kleuters.

4 Knuffelspelen

Doe de bewegingen van de knuffel na: Jij hebt een knuffel vast. Op een muziekje laat je de knuffel verschillende bewegingen maken die de kleuters na moeten bootsen. Alle kleuters hebben een knuffel. Jij doet allerlei bewegingen voor en de kleuters doen de bewegingen na met hun knuffel. Doe het rustig aan zodat de kleuters goed kunnen volgen.

Op stap: Maak voor de knuffels een soort hindernissenparcours op allerlei tafels. De kleuters stappen met hun poppen of knuffels over de tafels, ze laten hun knuffel over een hindernis springen, door een hoepel duiken, door een tunnel kruipen, ...

Verzorgen: De kleuters kunnen ook dokter spelen van hun pop of knuffel en die helemaal onderzoeken en verzorgen. Ze kunnen ook een huisje of een bedje maken voor hun knuffel.

Eten geven: Natuurlijk kunnen de kleuters ook allerlei lekkere hapjes klaarmaken en hun poppen en knuffels eten geven.

Troosten: Oei, de knuffels zijn een beetje triest. Laat de kleuters zelf invullen hoe ze de pop willen troosten, speel zelf mee!

Knuffels willen spelen: De knuffels zijn getroost en willen nu spelen. De kleuters bedenken iets wat ze graag doen samen met hun pop of knuffel.

Knuffels laten slapen: Zet een rustig muziekje op en doe Sherborne-achtige oefeningen met de kleuters en hun knuffels. De kleuters knuffelen hun knuffel of pop en wiegen zachtjes heen en weer. De kleuters gaan op hun rug liggen en leggen de knuffel op hun buik. Doe enkele ademhalingsoefeningen en kijk hoe de knuffels op en neer gaan!

Figurentheater – WASDA?

De poppen

Bekpoppen

In de voorstelling wordt gebruik gemaakt van bekpoppen.

Een bektop (of mondpop, klapbekpop) is een theaterpop die van onderuit of van achteruit wordt bewogen. Hierbij bewegen de vingers van de poppenspeler rechtstreeks de mond van de pop.

Bekpoppen zijn waarschijnlijk het soort van poppen die het meest bekend zijn bij het grote publiek, vermits zeer vaak voorkomen op televisie. Zo zijn bijvoorbeeld de poppen uit 'The Muppet Show' bijna allemaal bekpoppen (Kermit de Kikker, Miss Piggy...), en ook in 'Sesamstraat' wordt veelvuldig gebruik gemaakt van bekpoppen (Tommy, Inny Minny, Grover, Elmo...). Bert en Ernie zijn misschien wel de meest bekende theaterpoppen wereldwijd, en in België is ook Samson een zeer beroemde bektop.

Bij de bekpoppen wordt de volledige hand van de speler gebruikt om de mond van de pop te bewegen. Om de armen van de pop te kunnen bewegen heeft de poppenspeler dan zijn tweede hand nodig, of is er een tweede poppenspeler nodig.

Hoe worden deze poppen gemaakt?

1. Er wordt een schets gemaakt van de pop.

2. Het hoofd wordt in klei geboetseerd.

3. Er wordt een plaasteren mal rond het hoofd in klei gegoten.

4. In de plaasteren mal wordt latex aangebracht (dat is een soort van rubber)

5. Als de latex droog is, kan het hoofd uit de mal worden gehaald.

6. Het hoofd wordt beschilderd.

7. Het lijf van de pop wordt gemaakt.

8. De kleermaakster ontwerpt en bevestigt (indien nodig) de kledij aan de poppen.

Enkele belangrijke theatertermen

Het publiek

Het publiek is erg belangrijk tijdens een voorstelling. Er wordt gelachen om iets grappigs en gegriezeld bij iets engs. Om te laten horen dat het publiek tevreden is gaan ze 'applaudisseren'. Ze klappen voor de spelers, maar... nooit door het toneelspel heen! Meeleven en meevoelen met wat er op het toneel gebeurt is prima, maar joelen en schreeuwen doe je in een theater eigenlijk nooit.

Licht

Als je tijdens de voorstelling omhoog kijkt, zie je allemaal lampen die enorm veel licht geven. Het hele toneel wordt helder verlicht, zodat het publiek alles goed kan zien. De lampen hebben filters met verschillende kleuren die de sfeer op het toneel maken. Het kan op het toneel nacht zijn, terwijl je toch goed kan zien wat er gebeurt door bijvoorbeeld een donkerblauwe filter.

Decor

Het decor is de achtergrond van het toneel. Het is speciaal voor die voorstelling gemaakt, je ziet waar de voorstelling zich afspeelt, bijvoorbeeld in een bos, in een kasteel, op een kantoor of in een kinderkamer.

Coulissen

Aan de zijkanten van het toneel zijn de coulissen; stukken gordijn waardoor de acteurs en actrices het toneel op- en aflopen. Het gordijn voor het toneel heet het toneelgordijn.

Regisseur

De regisseur heeft de leiding over de uitvoering van een toneelstuk of een film. Hij of zij zegt tegen de spelers hoe er moet worden gespeeld, bijvoorbeeld hoe de spelers moeten kijken of lopen. De regisseur bepaalt ook hoe de decors en de belichting van een toneelstuk eruit moeten zien en welke kleding de spelers moeten dragen.

Acteur

Een acteur speelt een rol in een toneelstuk of een film.

Technicus

Iemand die zorgt dat het licht, het geluid en het decor bij een voorstelling, goed zijn.

Repetitie

Bij een repetitie oefen je voor een toneel-, muziek- of dansvoorstelling. Je moet je tekst kennen, weten waar je moet gaan staan en welke bewegingen je moet maken.

Rekwisieten

Rekwisieten zijn voorwerpen die in een voorstelling worden gebruikt. Dit kan bijvoorbeeld een vaas met bloemen of een reiskoffer vol met kleren zijn.

